

Razvoj baziran na komponentama

Prof. dr Igor Dejanović (igord at uns ac rs)

Kreirano 2021-11-16 Tue 16:47, pritisni ESC za mapu, m za meni, Ctrl+Shift+F za pretragu

Razvoj softvera

In a world of rapidly changing business requirements, custom-made software is often too late – too late to be productive before becoming obsolete.

- C. Szyperski, *Component Software: Beyond Object-Oriented Programming*, Addison-Wesley Longman Publishing Co., Inc., 2002

Modularizacija

- Savladavanje kompleksnosti softvera podelom na manje celine – *Divide and Conquer* princip.
- Moduli treba da imaju visoku koheziju i slabu spregu sa drugim modulima.

Softverske komponente

- Softverske komponente su izvršive jedinice koje se nezavisno proizvode, dobavljaju i instaliraju i koje se mogu komponovati u cilju formiranja funkcionalnog sistema.
- U cilju obezbeđivanja kompozicije, komponente moraju da poštuju određeni *komponentni model* i da budu kreirane za *određenu ciljnu platformu*.
- Sistem sastavljen od softverskih komponenti se naziva komponentni softver (*component software*).

Razvoj baziran na komponentama

- Razvoj baziran na komponentama (*Component-Based Development - CBD*) – izrada softvera upotrebom softverskih komponenti.
- Komponentizacija nije nova ideja – uspešno se primenjuje u različitim oblastima...
- ...ali do nedavno nije bilo velikog uspeha u oblasti razvoja softvera.

Šta je problem sa softverom?

Često se tvrdi da je softver previše fleksibilan da bi bilo moguće kreirati komponente – ovo ne može biti razlog već više znak nezrelosti oblasti.

Integracija kao preduslov ponovne iskoristljivosti komponenti

A key issue is that today's software environments focus on writing new software, instead of integrating existing software into new systems. In reality, integrating existing code has become a large part of the work of software developers. Therefore, there is a need for tools that standardize the integration aspects of software so that reusing existing components becomes reliable, robust and cheap.

Preduslovi uspješne komponentizacije

- Postojanje standarda koji su praktični i ostvarljivi:
 - OSGi
 - EJB
 - DCOM i ActiveX
 - CORBA
- Postojanje tržišta komponenti:
 - Eclipse Marketplace
 - Firefox/Chrome priključci
 - Google Play, Apple App Store i dr.
- Isplativost razvoja: smatra se da komponenta mora bar 3 puta da se iskoristi da bi se njen razvoj isplatio.

Vrste softvera prema načinu dobavljanja

- Namenski izrađen softver (*Custom made*)
- Standardni softver

Namenski izrađen softver

- Može biti u potpunosti prilagođen korisniku.
- Može koristiti vlasnička znanja i iskustvo firme za koju se proizvodi.
- Ovim se može postići značajna prednost na tržištu.
- Razvoj i održavanje može biti skupo. Interoperabilnost sa drugim sistemima može biti problematično.

Standardni softver

- Kupuje se gotov i parametrizuje se da bude *dovoljno dobar* za posao za koji se koristi.
- Kratko vreme izgradnje – svodi se na konfiguraciju i prilagođavanje.
- Unapređenje, održavanje i implementacija interoperabilnosti sa drugim sistemima se prebacuje na proizvođača standardnog softvera.
- Teško može biti osnova sticanja prednosti na tržištu jer i konkurencija može kupiti isti softver.

Problem sa standardnim softverom

- Često zahteva drastičnu promenu poslovnih procesa i načina rada u cilju prilagođavanja – primer: uvođenje SAP R/3 u Australijsku poštu.
- Izmenu procesa bi trebalo raditi u skladu sa izmenom poslovnog okruženja a ne u cilju prilagođavanja predviđenom načinu rada softvera.

Komponentni softver – hibridni pristup

- Namenski izraditi komponente u domenu ekspertize.
- Kupiti standardne komponente za ostale domene.
- Primer: kupovina GUI komponenti, komponenti za rad sa XML datotekama, bazama i sl.
- Dobijamo prednost na tržištu jer u svom domenu radimo posao na način na koji želimo ali istovremeno ubrzavamo razvoj upotrebom standardnih, robusnih komponenti u domenima koji nisu od presudnog značaja za naš poslovni domen.

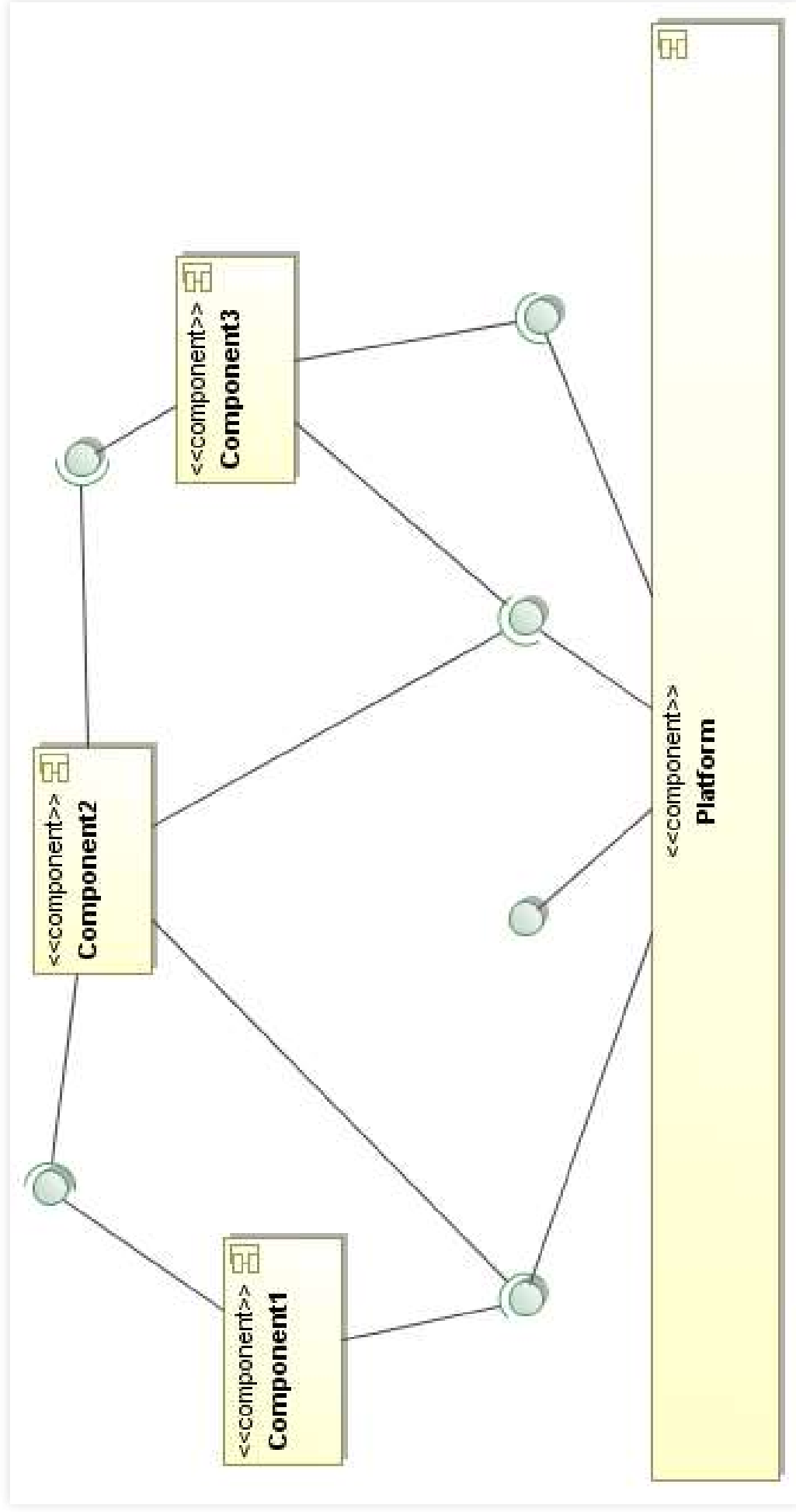
Evolutivni razvoj

- Za razliku od monolitnih rešenja gde imamo periodičnu zamenu sistema novim (revolutivni pristup) kod componentnog razvoja unapređenje sistema možemo raditi evolutivno kroz nezavisno unapređenje komponenti.
- Imamo niz češćih manjih promena umesto ređih velikih promena koje menjaju sistem iz korena.

Univerzalne komponente?

- ... ne postoje.
- Komponente se prave za određenu ciljnu platformu i moraju poštovati određeni komponentni model.
- Takođe, moramo unapred imati svest o korisnicima komponente koju razvijamo odnosno njihovim očekivanjima.

Apstraktna arhitektura softvera baziranog na komponentama

Platforma

- Obezbeđuje infrastrukturu u koju se *ugrađuju* komponente.
- Pruža skup bazičnih servisa koje komponente mogu da koriste.

Servisi

- Predstavlja skup funkcionalnosti koje određena komponenta pruža drugim komponentama i čije korišćenje je definisano ugovorom, koji propisuje način upotrebe (npr. interfejsi i protokoli), i ograničeno politikom upotrebe servisa.
- Platforma mora imati propisane mehanizme za objavljivanje i pronalaženje servisa.

Konzumenti i pružaoci servisa

- U komponentnom softveru svaka komponenta može biti u ulozi pružaoca i/ili konzumenta servisa.
- Različite tehnike pronalaženja i povezivanja servisa.

Literatura

- C. Szyperski, *Component Software: Beyond Object-Oriented Programming*, Addison-Wesley Longman Publishing Co., Inc., 2002